

5ος Κύκλος μαθημάτων αυτομόρφωσης

Το πείραμα της αυτομόρφωσης που ξεκίνησε πριν από τέσσερα χρόνια στο χώρο του Θερσίτη θα συνεχιστεί και φέτος, όπου θα πραγματοποιηθούν μαθήματα ελληνικών σε μετανάστες-τριες, μαθήματα μουσικών οργάνων (μπάσου, μπουζουκιού κ.α.), παραδοσιακών χορών, kick-boxing, φωτογραφίας, μοντάζ-επεξεργασίας βίντεο, σκακιού, γαλλικών, ενώ ευπρόσδεκτοι είναι και όσοι-ες επιθυμούν να μοιραστούν τη γνώση οποιουδήποτε επιπλέον αντικειμένου.

Το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα διαμορφώνει ένα πολύ ασφυκτικό πλαίσιο, στο οποίο οι **πραγματικές μαθησιακές ανάγκες απωθούνται και τελικά σαρώνονται από τον τεράστιο όγκο απαιτήσεων των σύγχρονων κοινωνικών προτύπων**. Η διαδικασία της μάθησης εκφυλίζεται σε διαδικασία απόκτησης γνωστικών αντικειμένων, εχέγγυα υποσχέσεων κοινωνικής και επαγγελματικής ανέλιξης και επιτυχίας (αν και στην περίοδο που διανύουμε κάτι τέτοιο φαντάζει μάλλον αμφίβολο). **Η γνώση γίνεται εργαλείο** για πολύ συγκεκριμένη χρήση: στόχο έχει να δημιουργήσει πειθήνιους, παραγωγικούς υπηκόους του κυρίαρχου κοινωνικοπολιτικού και οικονομικού τρόπου οργάνωσης. **Ο εθνικισμός, ο ρατσισμός, ο σεξισμός αποτελούν βασικά συστατικά της κυρίαρχης εκπαιδευτικής διαδικασίας.** Ο χρόνος που απαιτείται για να μάθει κανείς κάτι γίνεται ανταλλακτικός και κοστολογείται, οπότε η εργαλειοποιημένη γνώση γίνεται και εμπόρευμα. Αυτό θα πει ότι μπορεί να αποκτηθεί μόνο από εκείνους κι εκείνες που μπορούν να την αγοράσουν, κάτι που ταυτόχρονα αναπαράγει και διευρύνει τους υπάρχοντες κοινωνικούς αποκλεισμούς. Μαζί με όλα αυτά, η αποστειρωμένη εκπαιδευτική διαδικασία είναι γεμάτη από την **αναπαραγωγή των κυρίαρχων διαχωρισμών**, με πρώτο και κύριο τη διάκριση του διδάσκοντος από το διδασκόμενο και την τοποθέτηση του πρώτου στον άμβωνα του πεφωτισμένου και της αυθεντίας.

Απέναντι σ' αυτή την πραγματικότητα **προτάσσουμε το μοίρασμα της γνώσης μέσα από τις διαδικασίες της συλλογικής αυτομόρφωσης. Επιχειρούμε να καταργήσουμε έμπρακτα ρόλους και δίπολα (διδάσκων-διδασκόμενος), να καταρρίψουμε την έννοια της αυθεντίας -οι αυθεντίες απλά δε χωράνε στη λογική της αλληλεπίδρασης και της ανιδιοτέλειας μιας τέτοιας διαδικασίας. Τα μαθήματα δεν έχουν και δεν επιθυμούν να έχουν καμία σχέση με την αναγνώριση και πιστοποίησή τους από «ειδήμονες» και κρατικούς ή μη οργανισμούς. Επιθυμούμε να γίνει η μάθηση το πεδίο για να συναντηθούν, να επικοινωνηθούν και τελικά να χαριστούν οι γνώσεις μας. Μέσα από διαδικασίες ισοτιμίας, να θέσουμε τους δικούς μας όρους για τη διεύρυνση των γνωστικών μας πεδίων, για την «ενίσχυση» ή την ανακάλυψη των πραγματικά δικών μας ενδιαφερόντων, των δικών μας αναγκών. Να μεταστρέψουμε τη στείρα μετάδοση γνώσης με πειραματισμούς, παιχνίδι, δημιουργικότητα, ανταλλαγή... Να αποκαθηλώσουμε τη γνώση από τον εργαλειακό της προορισμό...**

Ταυτόχρονα, σκοπεύουμε **στο σπάσιμο των κοινωνικών αποκλεισμών** και των ανισοτήτων που παράγονται μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα -τα μαθήματα είναι ανοιχτά και ελεύθερα για όποιον-α θέλει να συμμετάσχει. **Τα μαθήματα δεν έχουν κάποια χρηματική αξία ανταλλαγής, διότι δεν συνοδεύουν ούτε επιθυμούν να συμπορευτούν με τις επιταγές των «από τα πάνω»**, οι οποίοι θέλουν κάθε πτυχή της ζωής μας συνυφασμένη με την έννοια του κέρδους. Το μοίρασμα της γνώσης δεν μπορεί να έχει αντίτιμο, όταν προορίζεται να χαριστεί για την ίδια τη χαρά της μάθησης και όχι μόνο για τη χρησιμότητά της. **Μέσα και από αυτή την αντι-εμπορευματική σχέση μπλοκάρουμε**

χρηματική συναλλαγή που διαμεσολαβεί τις σχέσεις και τις δραστηριότητές μας. Και είναι αυτό το μοίρασμα απαραίτητη προϋπόθεση κάθε ραδιουργίας ενάντια στο υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα και τις προτάσεις του και συνάμα έκφραση της δύναμης του πάθους μας για την ανατροπή κάθε χειραγωγικού μηχανισμού. Εδώ και τώρα.

Όμως, στις μέρες που ζούμε **επιχειρείται συστηματικά σύγχυση των νοημάτων.** Κατά καιρούς οι δήμοι έχουν αναλάβει να καλύψουν το κενό που δημιουργήθηκε από τις διαλυμένες προνοιακές υπηρεσίες, διαθέτοντας ασφαλώς ψίχουλα. Και αυτό το κάνουν επιχειρώντας να ενσωματώσουν την έννοια της κοινωνικής αλληλεγγύης και του μοιράσματος σε θεσμικά καλούπια και ανταλλακτικές αξίες. Με «λύπη» για όσους περισσεύουν – εξαιτίας των στρατηγικών του - στήνουν κοινωνικά παντοπωλεία και κοινωνικά φροντιστήρια. Όμως, **τέτοιες κινήσεις που γίνονται "από τα πάνω" μόνο καλές προθέσεις δεν έχουν και σε καμία περίπτωση δεν γίνονται χωρίς αντάλλαγμα.** Άλλωστε, δε νοείται κοινωνική αλληλεγγύη προερχόμενη "από τα πάνω", δηλαδή από φορείς εξουσίας και εκμετάλλευσης, όπως οι δημοτικές αρχές.

Κινούμενοι/ες όχι μόνο μακριά από αλλά και επιθετικά προς θεσμικούς φορείς, φιλανθρωπίες και εθελοντισμούς, τα μαθήματα αυτομόρφωσης είναι μόνο μία ανάμεσα σε άλλες υποδομές που μπορούμε να φτιάξουμε εμείς οι ίδιοι και οι ίδιες: συλλογικές κουζίνες, χαριστικά παζάρια, κοινωνικά ιατρεία.... Βλέπουμε αυτά τα μαθήματα ως μικρές χειρονομίες κοινωνικής αλληλεγγύης. Να ξαναθυμηθούμε πώς είναι να χαρίζουμε, να μοιραζόμαστε χωρίς αντάλλαγμα. Ιδιαίτερα τώρα, που οι «από πάνω» εφορμούν εναντίον μας αγριότερα από ποτέ, που οι κοινωνικοί αποκλεισμοί εντείνονται, που η μοναξιά και η μιζέρια σκιάζουν ανεξίτηλα την καθημερινότητά μας, να στήσουμε -μακριά από λογικές ηττοπάθειας- τα δικά μας οδοφράγματα ενάντιά τους, να ορθώσουμε συνολικές, συλλογικές απαντήσεις. Με πυξίδα την αλληλεγγύη και την αλληλοβοήθεια ας χτίσουμε σχέσεις αυθεντικές, ρηγματώνοντας βαθιά τον κόσμο της εξατομίκευσης και του κέρδους. Ας δημιουργήσουμε εκείνους τους τόπους που θα διασταυρωθεί ο πλούτος των επιθυμιών μας, των δεξιοτήτων μας, των γνώσεων μας. Σε μια κίνηση να σταθούμε ο ένας δίπλα στον άλλο. Τώρα και πάντα.

ΘΕΡΣΙΤΗΣ theritis.espiv.net
ΝΟΕΜΒΡΗΣ 2014